

Петнаести конгрес Савеза самосталних синдиката Србије доноси

Резолуцију о заштити и унапређењу положаја младих

Полазећи од Статута Савеза самосталних синдиката Србије и Програма рада Секције младих СССС за мандатни период 2010 – 2015. године, Конференција Секције младих предлаже мере за унапређење положаја младих у друштву и синдикату. Специфично неповољан социјално-економски положај младих, узрокован великом општом незапосленостју, константно високом стопом незапослености, посебно младих од 15 до 24 године, велики број младих ангажованих у неформалној економији, резултира дугорочном неизвесношћу, незавидним положајем младих, емиграцијом, али и ниском стопом синдикализованости. Млади, који из школских или академских клупа излазе на тржиште рада, посебно су угрожени непознавањем сопствених права из радног односа, механизма њихове заштите или институција којима се могу обратити. Раније достигнут ниво радних права се умањује и младима значајно погоршава перспективе за остваривање права на достојанствен рад и достојанствен живот.

Један од начина унапређења положаја младих на радном месту и у друштву је у развоју потенцијала за синдикално организовање, деловање и заштиту. Због насталих промена у сфери радних односа и потреба младих, потребно је омогућити учлањавање у синдикат, без обзира по ком основу обављају послове код послодавца, као и независно од тога да ли се налазе у сфери рада или не: у радном односу, радно ангажовани, преко агенција за изнајмљивање радника, преко студентских и омладинских задруга, незапослени, студенти, средњошколци, средњошколци на стручној пракси и друго.

Конференција Секције младих СССС у децембру 2014. године усвојила је предлоге за измену радноправних прописа, као и Статута СССС у правцу проширења дефиниција „запосленог“, „синдиката“ и „члана синдиката“ и могућности индивидуалног учлањења у синдикат. Тиме би се уклониле формалне препреке и створили услови за пуноправно и активно чланство већег броја људи у синдикату, а међу њима и младих. Неопходно је кроз статутарне измене омогућити одговарајућу заступљеност и право гласа младих у органима одлучивања на свим нивоима синдикалног организовања, како би будућа синдикална политика и активности у већој мери одражавали ставове и интересе младих чланова синдиката, што би посредно довело до обнављања чланства и подмлађивања организације.

Процењује се да више од 50.000 људи у Србији, махом младих до 35 година, у различитим формалноправним конструкцијама, ради као изнајмљени радници агенција за привремено запошљавање или изнајмљивање радника. Оснивање и рад ових агенција нису уређени српским позитивно-правним

прописима, због чега се ови људи налазе у радноправном вакууму, препуштени тешкој и неизвесној судбини. Сматрамо да је неопходно законско регулисање оснивања и рада агенција за изнајмљивање радника на начин који би грађане који раде преко агенција заштитио од изабљивања и омогућио преко потребно синдикално организовање и заштиту.

Поред поменутих предлога, Конференција Секције младих СССС сматра да је паралелно потребно спроводити кампању за информисање и едукацију ученика средњих школа и студената о синдикату. Ученици и студенти не стичу информације и знања о улози и значају синдиката током школовања, што се може предупредити системском акцијом самосталних и синдиката на територији. Радни односи се мењају у смеру прекаризације – све обухватније несигурности, обесправљења и осиромашења младих радника, који све мање управљају сопственим путем развоја. Синдикати могу и треба да помогну младима да упознају своја радна права, могућности за организовање и отворе им нове могућности за учлањавање. Уз сарадњу и подршку представника гранског синдиката, могуће би било трајно утицати на наставне планове и програме.

Посебан сегмент којим би синдикат био видљивији, ближи и доступнији радницима и широј јавности јесте комуникација са грађанима преко веб-сајта и он-лајн платформи, у складу са могућностима и навикама генерација данашњице, посебно младих. Међу бројним могућностима, треба нагласити саветовање преко интернета, попуњавање приступница и уплатница за чланарину.

Омасовљењем чланства и већом заштитом посебно угрожених група радника, синдикати стичу бољу преговарачку позицију, шире своју базу и утицај, повећавају углед и репрезентативност, подижу ниво стручности и поштовања међу социјалним партнерима.